

О.І. Гуторов, Л.І. Михайлова,
І.О. Шарко, С.Г. Турчіна, О.В. Киричок

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ

Навчальний посібник

Харків – 2016

УДК 330.341.1(075.8)
ББК У9(2)0-55 Я7
У 67

*Рекомендовано до друку вченою радою
Сумського національного аграрного університету
Міністерства освіти і науки України
1 липня 2016 р., протокол № 13*

Рецензенти:

Мішенін Є.В., д-р екон. наук, професор кафедри економічної теорії
Сумського державного університету;
Онегіна В.М., д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри економіки та
маркетингу Харківського національного технічного університету сільського
господарства ім. П. Василенка;
Ульянченко О.В., д-р екон. наук, професор, чл.-кор. НААНУ завідувач
кафедри маркетингу, підприємництва і організації виробництва Харківського
національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва

Гуторов О.І., Михайлова Л. І., Шарко І.О., Турчіна С.Г., Киричок О.В.
У 67 Управління інноваціями : навч. посібник / О.І. Гуторов, Л.І. Михайлова,
І.О. Шарко, С.Г. Турчіна, О.В. Киричок. – Вид. 2-ге, доп. – Харків: ФО-П
Дуюнова, 2016. – 266 с.

У навчальному посібнику викладені теоретичний матеріал, практичні та тестові завдання з управління інноваціями. Теоретична частина вміщує узагальнений курс з управління інноваціями, що вивчається на економічних спеціальностях вищих навчальних закладів України; практична частина містить методичні вказівки до розв'язання розрахункових завдань.

Для студентів і викладачів вищих навчальних закладів, фахівців, що займаються питаннями інновацій.

ББК У9(2)0-55 Я7

ISBN 978-617-7384-25-9

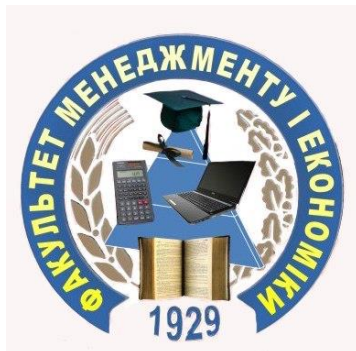
© Михайлова Л. І., Гуторов О. І.,
Турчіна С. Г., Шарко І. О.,
Киричок О. В., 2016.

Зміст

Вступ	6
Тема 1. Сутність понять в галузі управління інноваціями	8
1.1. Сутність поняття «інновація» та класифікація інновацій	8
1.2. Сутність і роль процесу управління інноваціями	15
1.3. Інновації в теоріях економічного розвитку. Становлення теорії інноватики та її сучасні концепції	18
Контрольні питання	28
Тести	28
Тема 2. Інноваційна діяльність як об'єкт управління	30
2.1. Сутність понять «інноваційний процес» і «інноваційна діяльність». Етапи інноваційного процесу на макро- та мікрорівні	30
2.2. Учасники інноваційної діяльності. Технологія управління інноваціями	39
2.3. Сфера інноваційної діяльності. Ринковий механізм та інфраструктура інноваційної діяльності	46
Контрольні питання	52
Тести	52
Тема 3. Державна підтримка інноваційних процесів	55
3.1. Роль держави у забезпеченні інноваційних процесів	55
3.2. Значення інноваційної діяльності для формування сучасної моделі економічного зростання національної економіки України	60
3.3. Способи державного впливу на ефективність інноваційних процесів. Методи державної підтримки інноваційної діяльності	64
3.4. Національна інноваційна система. Сучасний стан і перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні	68
3.5. Моделі інноваційного розвитку в закордонних країнах	76
Контрольні питання	82
Тести	82
Тема 4. Організаційні форми інноваційної діяльності	85
4.1. Принципи організації інноваційних процесів. Види інноваційних організацій	85
4.2. Інформаційне забезпечення інноваційних процесів. Організація впровадження й трансферу наукових інновацій	94
4.3. Сутність та особливості малого інноваційного бізнесу	103
4.4. Форми інтеграції науки і виробництва. Науково-технічне співробітництво	107
4.5. Інноваційні венчурні фонди. Роль венчурного бізнесу в розвитку інноваційної діяльності	119
Контрольні питання	125
Тести	125
Тема 5. Управління інноваційним розвитком організації	128
5.1. Стратегічне управління інноваційним розвитком організації. Стратегії нововведень	128
5.2. Планування інноваційної діяльності	134
5.3. Вплив структури управління на інноваційні можливості організації. Узгодження організаційної структури управління із стратегією нововведень	145
5.4. Мотиваційний механізм інноваційної діяльності. Форми та методи стимулювання інноваційної діяльності	156
Контрольні питання	163
Тести	164
Тема 6. Управління інноваційним проектом	166
6.1. Інноваційний проект: поняття та основні види. Життєвий цикл інноваційного проекту	166
6.2. Управління реалізацією інноваційних проектів. Організаційні форми проектного управління	173

6.3. Управління персоналом у процесі реалізації інноваційного проекту	183
6.4. Сутність і класифікація інноваційних ризиків. Кількісна оцінка та методи аналізу ризику.	
Методи управління ризиками	188
Контрольні питання	196
Тести	196
Тема 7. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації	199
7.1. Ефективність інноваційної діяльності	199
7.2. Обґрунтування економічної ефективності інноваційного проекту	205
7.3. Критерії інвестиційної привабливості та оцінки інноваційних проектів. Методи оцінки інноваційних проектів	210
Контрольні питання	215
Тести	215
Тема 8. Особливості управління інноваційною діяльністю на підприємствах аграрного сектору економіки	217
8.1. Специфіка і напрями інноваційної діяльності в аграрному секторі	217
8.2. Роль аграрної науки в інноваційному розвитку економіки	222
8.3. Перспективні напрями активізації інноваційної діяльності в аграрному секторі України	226
Контрольні питання	243
Тести	243
Глосарій термінів	243
Практичні завдання	253
Список використаних та рекомендованих джерел	261

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ

**Методичні вказівки до практичних, семінарських занять
і самостійної роботи студентів спеціальності 242 «Туризм»**

Харків – 2017

УДК 330.341.1(075.8)

Ш 26

ББК У9(2)0-55 Я7

Рекомендовано до видання радою факультету менеджменту і економіки Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва (протокол № 6 від 22 листопада 2017 р.)

Рецензенти:

кандидат економічних наук, доцент кафедри економічних дисциплін Національної академії Національної гвардії України *К.М. Крамаренко*;
кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства Харківського НАУ ім. В.В. Докучаєва *Ю.В. Пащенко*

Шарко Інна Олександрівна

Ш 26 Управління інноваціями: методичні вказівки до практичних, семінарських занять і самостійної роботи студентів / І.О. Шарко / Харк. нац. аграр. ун-т. – Х.: ХНАУ, 2017. – 26 с.

Для проведення практично-семінарських занять і самостійного поглибленого вивчення дисципліни «Управління інноваціями» наводяться спеціально розроблені практичні, навчальні завдання, плани семінарських занять, дається перелік запитань для здійснення студентами самоконтролю за ступенем засвоєння ними теоретичного і методичного матеріалу, а також список рекомендованої літератури та інформаційних ресурсів.

Розраховано для студентів спеціальності 242 «Туризм».

ББК У9(2)0-55 Я7

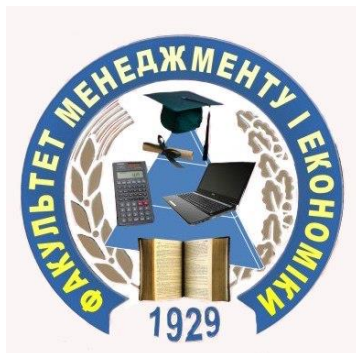
© Шарко І.О., 2017

© Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, 2017

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ.....	5
2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	7
3. ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ.....	9
4. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	14
5. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ.....	15
6. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ.....	17
7. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ.....	19
8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	22

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ

**Тестові завдання для підсумкового контролю знань
студентів спеціальності 242 «Туризм»**

Харків – 2017

ББК 65.291.551-21

Рекомендовано до видання радою факультету менеджменту і економіки
Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва
(протокол № 6 від 22 листопада 2017 р.)

Рецензенти:

кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки
Академії внутрішніх військ України *Крамаренко К.М.*
кандидат економічних наук, доцент кафедри виробничого менеджменту та
агробізнесу Харківського НАУ ім. В.В. Докучаєва *О.М. Литвинова*

Шарко І. О.

Ш 26 Управління інноваціями: тестові завдання для підсумкового контролю знань студентів / І.О. Шарко / Харк. нац. аграр. ун-т. – Х.: ХНАУ, 2017. – 21 с.

Для тестового контролю знань з дисципліни «Управління інноваціями» для студентів спеціальності 242 «Туризм».

ББК 65.291.551-21

© Шарко І.О., 2017
© Харківський національний
аграрний університет ім. В.В.
Докучаєва, 2017

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ.....	5
ВІДПОВІДІ НА ПИТАННЯ.....	21